

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
& ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Μονάδα Έρευνας
Ευρωπαϊκές Πολιτικές
& **Δημοκρατία**

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

CONSTITUTION-MAKING
DELIBERATIVE
DEMOCRACY

COST Action
CA17135

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

DEMOCRACY IN CRISIS

30 Ιανουαρίου - 1 Φεβρουαρίου 2019

Μουσείο Ακρόπολης

(Διονυσίου Αρεοπαγίτου 15)

&

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου

(EPLO – Πολυγνώτου 2 και Διοσκουρών, Πλάκα)

Έναρξη

30 Ιανουαρίου 2019, ώρα 10.00

Μουσείο Ακρόπολης

ΧΟΡΗΓΟΙ - ΣΤΗΡΙΞΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Επιτροπή Έρευνας

COST is supported by
the EU Framework Programme
Horizon 2020.

EPLO
European Public Law
Organization

ΚΥΡΙΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Ευρωπαϊκά
Διαμεσολαβήτρια
Emily O' Reilly

Αντιπ. Ευρωπαϊκού
Ελεγκτικού Συνεδρίου
Νικόλαος Μηλιώνης

Πρόεδρος Αρείου Πάγου
Βασίλειος Πέππας

Πρόεδρος Συμβουλίου
της Επικρατείας
Αικατερίνη Σακελλαροπούλου

Πρόεδρος
Ελεγκτικού Συνεδρίου
Ανδρονίκη Θεοδοκότου

Συνήγορος του Πολίτη
Ανδρέας Ποττάκης

Βασίλειος Σκουρής
Καθηγητής, τ. Πρόεδρος ΔΕΕ

Ευάγγελος Βενιζέλος
Βουλευτής, Καθηγητής ΑΠΘ

Ντόρα Μπακογιάννη
Βουλευτής

Γιάννης Πρετεντέρης
Δημοσιογράφος

Σία Κοσιώνη
Δημοσιογράφος

Ιωάννης Παπαδόπουλος
Καθηγητής Παν. Λωζάνης

Νικόλαος Αλιβιζάτος
Ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ

Γεώργιος Γεραπετρίτης
Καθηγητής ΕΚΠΑ

Ξενοφών Κοντιάδης
Καθηγητής Παντείου

Ακρίτας Καϊδατζής
Επικ. Καθηγητής ΑΠΘ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Διεθνές Συνέδριο "Democracy in Crisis"

Τετάρτη, 30 Ιανουαρίου 2019 - Μουσείο Ακρόπολης

10.00 - 10.30 **Εγγραφή**

10.30 - 11.10 **Χαιρετισμοί**

Αναπ. Καθηγητής Ιωάννης Παπαδόπουλος

Προϊστάμενος Μον. Έρευνας "Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Δημοκρατία" Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Δρ. Ευστάθιος Κουτσοχήνας

Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΔΣΘ)

Καθηγητής Σποριδών Φλογαΐτης

Διευθυντής Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO)

11.10 - 11.30 **Κύρια Ομιλία**

Emily O' Reilly, Ευρωπαϊκά Διαμεσολαβήτρια

11.30 - 12.45

Η αλλαγή της συνταγματικής ταυτότητας μετά την κρίση

Γεώργιος Γεραπετρίτης, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Constitutional Institutions in Crisis

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Παντείου Παν/μίου

Δικαστικός λαϊκισμός

Ακρίτας Καϊδατζής, Επικ. Καθηγητής Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης

Συζήτηση

Νικόλαος Αλιβιζάτος, Ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ

12.45 - 13.15

Διάλειμμα για καφέ

13.15 - 14.00

The Deconstitutive Moment

Ιωάννης Παπαδόπουλος, Αναπ. Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας

New Perspectives on Democratic Theory

Αλέξανδρος Κοριακίδης, Υπ. διδάκτωρ Παν/μίου Μακεδονίας

14.00 - 14.30

Κύρια Ομιλία: Citizen-led Constitutional Change

Mr. Terry Bouricius, πρώην Πολιτειακός βουλευτής (Βερμόντ, ΗΠΑ)

Mr. David Schecter, Αναπ. Διευθυντής newDemocracy Found. (ΗΠΑ)

- 14.30 - 16.30** Διάλειμμα για καφέ
- 16.30 - 18.00** **Κύρια Ομιλία: The Rising Power of the Unelected as a Challenge to Democracy**
Ιωάννης Παπαδόπουλος, Καθηγητής Univ. of Lausanne (Ελβετία)
- Συζήτηση (COST Action CA17135)**
Paul Blokker, Καθηγητής Charles University (Τσεχία)
Δρ. Monika Mokre, Austrian Academy of Sciences (Αυστρία)
Marie Dufrasne, Καθηγήτρια Université Saint-Louis (Βέλγιο)
- 18.00 - 19.00** **Δικαιοσύνη και Δημοκρατία**
Βασίλειος Πέππας, Πρόεδρος Αρείου Πάγου
Αικατερίνη Σακελλαροπούλου, Πρόεδρος Συμβουλίου της Επικρατείας
Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, Πρόεδρος Ελεγκτικού Συνεδρίου
- 19.00 - 20.00** **Η δικαιοσύνη στην πράξη (ΔΣΘ)**
Στολιανός Μαυρίδης, 1ος Αντιπρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου
Ιωάννης Ανδρουλάκης, Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου
Δημήτριος Τσάκος, Δικηγόρος
Ιωάννης Χορομίδης, Δικηγόρος
- Συζήτηση**
Δρ. Ευστάθιος Κουτσοχήνας, Πρόεδρος ΔΣΘ

Πέμπτη, 31 Ιανουαρίου 2019 - Μουσείο Ακρόπολης

- 10.00 - 10.15** Εγγραφή
- 10.15 - 11.00** **Η νομιμοποίηση μέσω της εμπιστοσύνης και ο ρόλος του εξωτερικού ελεγκτή**
Νικόλαος Μηλιώνης, Αντιπρόεδρος Ευρ. Ελεγκτικού Συνεδρίου
- Η Συμβολή της Δημόσιας Διοίκησης στην Περιφρούρηση της Δημοκρατίας μέσω Καταπολέμησης της Διαφθοράς**
Ερμοφίλη Σουλτανίδου, Επιθεωρητής-Ελεγκτής Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
- 11.00 - 12.00** **Το δικαίωμα στη χρηστή δημοσιονομική διακυβέρνηση: Πολιτική Επιλογή ή Δημοκρατική Επιταγή;**
Δημήτριος Σκιαδάς, Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας

Populism in International Politics: The Russian Post-Truth Perspective

Σπυρίδων Λίτσας, Αναπ. Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας

Διαβουλευτική δημοκρατία μεταξύ ίσων: Ο ρόλος του διαπολιτισμικού διαλόγου για την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση διαβουλευτικού ελιτισμού
Δέσποινα Αναγνωστοπούλου, Αναπ. Καθηγήτρια Παν/μίου Μακεδονίας

12.00 - 13.00 **Δημοσιογραφία και Δημοκρατία**

Γιάννης Πρετεντέρης, Δημοσιογράφος
Σία Κοσιώνη, Δημοσιογράφος

13.00 - 14.00 **Διάλειμμα για καφέ**

14.00 - 15.30 **Democracy and disagreement**
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος, Αναπ. Καθηγητής Παν/μίου Πελοποννήσου

Εκδηλώσεις της ιδέας της ισότητας στην δημοκρατία
Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Η κρίση της κοινοβουλευτικής αντιπροσώπευσης και η Αμερικανική Επανάσταση
Φιλίμων Παινίδης, Καθηγητής Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης

Direct Democracy as antidemocratic pretense

Περικλής Βαλλιάνος, Ομ. Καθηγητής ΕΚΠΑ

17.00 - 19.00 **Διαχειριστική Επιτροπή δράσης COST CA17135 (κλειστό για το κοινό)**

19.15 - 21.00 **Πολιτική και Δημοκρατία**
Ευάγγελος Βενιζέλος, Βουλευτής
Ντόρα Μπακογιάννη, Βουλευτής

Πέμπτη, 31 Ιανουαρίου 2019 - Ευρ. Οργαν. Δημοσίου Δικαίου

09.00 - 09.15 Εγγραφή

09.15 - 10.45 Αίθουσα 1

Rethinking democracy through federalism: Citizen participation, power-sharing and decision-making processes
Martina Trettel, Δρ. Institute for Comparative Federalism (Ιταλία)

Representative democracy and the citizen's right to express dissatisfaction with the current government policy: Remarks about the constitutional crisis in Poland in 2015-2018

Anna Michalak, Επικ. Καθηγήτρια University of Lodz (Πολωνία)

Citizens' Assemblies as a Response to Crisis in Representative Democracy: The Case of Iceland

Eirikur Bergmann, Καθηγητής Bifrost University (Ισλανδία)

The decline of the rule of law in constitutional democracies during financial crisis

Χρυσούλα Μουκίου, Επικ. Καθηγήτρια Παντείου Παν/μίου

Αίθουσα 2

Can Rawlsians be constitutional deliberative democrats?

Deven Burks, Υπ. διδάκτωρ Univ. du Luxembourg (Λουξεμβούργο)

The Unbearable Lightness of Logos: Democracy, Crisis and Thucydides

Mark Fisher, Επικ. Καθηγητής Georgetown University (ΗΠΑ)

The evolution of democratic preferences among Belgian Green parties

Benjamin Biard, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

Jehan Bottin, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

Mathias Sabbe, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

Max Cogels, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

Nationwide Referendum in Poland in 2015: Media Discourse

Maria Marczevska-Rytko, Καθηγήτρια Maria Curie-Skłodowska University (Πολωνία)

10.45 - 11.15 **Διάλειμμα για καφέ**

11.15 - 13.00 **Αίθουσα 1**

Women as a minority in the society: When, why and how?

Mileva Gjurovska, Καθηγήτρια St. Cyril and Methodius University (FYROM)

Between the hammer and the anvil: The democratic roles of public servants organizing deliberative processes

Jehan Bottin, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

The impact of International Agreements on the constitutional changes: Case study of FYROM

Viktorija Chavkoska, Υπουργείο Εξωτερικών FYROM

Biljana Chavkoska, Αναπ. Καθηγήτρια International Balkan University (FYROM)

Discussion on the deliberative practices on local level: The case of Lithuania

Jurga Bucaite Vilke, Επικ. Καθηγήτρια Vytautas Magnus University (Λιθουανία)

Aistė Lazauskienė, Επικ. Καθηγήτρια Vytautas Magnus University (Λιθουανία)

Αίθουσα 2

Constitution as a sign of protest: Debate about the rule of law in Poland

Agnieszka Kampka, Καθηγήτρια Warsaw Univ. of Life Sciences (Πολωνία)

How to Popularize Deliberation? On the Need to Integrate Deliberation into Citizens' Daily Lives

Ramon van der Does, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

Participation, deliberation, democratic innovation and resource mobilization: a social movement-based case study from Portugal

Pedro Pereira Neto, Καθηγητής School for Communication and Media Studies (Πορτογαλία)

The Sortition Activists: Sociology of new democratic claims in France

Dimitri Courant, Υπ. διδάκτωρ University of Lausanne (Ελβετία)

Islam(ophobia) & Populism as threats for European Democracy

Λίνα Παλαδοπούλου Αναπ. Καθηγήτρια Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης

13.00 - 14.30

Διάλειμμα για καφέ

14.30 - 16.00

Αίθουσα 1

Digital platforms, open government and the need for deliberative democracy: The case of Albania

Elda Zotaj, Καθηγήτρια University Aleksandër Moisiu (Αλβανία)

Constitutional Review & Referendum Integrity: Test of a new research instrument in the 2017 Constitutional Referendum in Turkey

Norbert Kersting, Καθηγητής University of Münster (Γερμανία)
Max Gromping, Λέκτορας Heidelberg University (Γερμανία)

Political Participation Rights of Adolescents? Reflections on International Law, the Impact of Digital Technologies, and the Deliberative Democratic Approach

Shulamit Almog, Καθηγήτρια University of Haifa (Ισραήλ)
Daniella Zlotnik, Υπ. διδάκτωρ University of Haifa (Ισραήλ)

Documentary

Michael Baumgartner (Γερμανία)

Αίθουσα 2

The political excess: Populism, economic theology and the alternative

Petr Agha, Καθηγητής Charles University (Τσεχία)

Radical right populist parties and the crisis of representative democracy: A paradoxical fate?

Benjamin Biard, Υπ. διδάκτωρ Univ. catholique de Louvain (Βέλγιο)

Deliberation, populism and the right to the city: The case of Barcelona

Camil Ungureanu, Αναπ. Καθηγητής Pompeu Fabra University (Ισπανία)

Deliberative democracy and citizenship in European Union

Daniela Serra Castilhos, Επικ. Καθηγήτρια Portucalense University (Πορτογαλία)

16.00 - 16.15 **Διάλειμμα για καφέ**

16.15 - 17.15 **Αίθουσα 1**

Is deliberation possible in the modern democratic context?

Σπύρος Μακρής, Επικ. Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας

Democracy Indicators in the Policy Agenda "Women, Peace and Security"

Φωτεινή Μπέλλου, Επικ. Καθηγήτρια Παν/μίου Μακεδονίας

Perceptions of Democracy of Greek Political Science Students: The Demand for Consensual Politics

Αστέρης Χουλιάρης, Καθηγητής Παν/μίου Πελοποννήσου
Σωτήριος Βανδώρος, Λέκτορας Παν/μίου Πελοποννήσου

16.15 - 17.30 **Αίθουσα 2**

Is democracy possible without subordination? Plato and Benjamin Constant on political freedom and arbitrariness

Δρ. Πάνος Ηλιόπουλος, Παν/μιο Ιωαννίνων

Democratic deficit in European Union and the subsidiarity principle

Βασιλική Δελιθέου, Επικουρη Καθηγήτρια Παντείου Παν/μίου
Αθηνόδωρος Δούσσης, Υπ. διδάκτωρ Παντείου Παν/μίου

Civilizing Governance? Civilizational Logic Within the EU and its Normative Intricacies

Κοριάκος Μικέλης, Επικ. Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας
Δημήτρης Στροϊκος, Λέκτορας University of York (ΗΒ)

Applying Advertising Standards to Political Campaigning

Alex Scott, Δημοσιογράφος (Ελλάδα)

17.15 - 17.45 **Διάλειμμα για καφέ**

17.45 - 19.15 **Αίθουσα 2**

Ανίχνευση τάσεων πολιτικού εξτρεμισμού σε μαθητές/τριες Β/βάθμιας εκπαίδευσης σε σχολεία της Ελλάδας

Φωτεινή Ασδεράκη, Αναπ. Καθηγήτρια Παν/μίου Πειραιά
Νικόλαος Χαραλαμπόπουλος, Υπ. διδάκτωρ Παν/μίου Πειραιά

Δημοκρατία και κοινωνικά δίκτυα στα χρόνια της κρίσης: χτίζοντας μια πόλη που μαθαίνει: Η περίπτωση της Λάρισας

Δρ. Δημήτρης Δεληγιάννης, Αντιδήμαρχος Λάρισας

Η δημοκρατία σε αμφισβήτηση (και) ο ρόλος της δημοκρατικής εκπαίδευσης

Σουζάνα Μαρία Νικολάου, Επικ. Καθηγήτρια Παν/μίου Ιωαννίνων

Δημοκρατία και γυναικεία δικαιώματα: Μια περίπτωση

Δρ. Ξένια Σταθάτου, 1ο ΠΕΚΕΣ Αττικής
Δρ. Αναστασία Παμουκτσόγλου, π. Πάρεδρος Παιδ/κού Ινστιτούτου

19.15 - 20.15 Συνεδρία CENTROPE δράσης COST CA17135
(κλειστό για το κοινό)

Παρασκευή, 1 Φεβρουαρίου 2019 - Μουσείο Ακρόπολης

10.00 - 10.15 Εγγραφή

10.15 - 11.45 Συναντήσεις Ομάδων Εργασίας δράσης COST CA17135
(ανοικτό για το κοινό)

11.45 - 12.15 Ολοκλήρωση συναντήσεων δράσης COST CA17135
(ανοικτό για το κοινό)

12.15 - 13.15 Συνάντηση Κύριας Ομάδας δράσης COST CA17135
(κλειστό για το κοινό)

13.15 - 15.15 Διάλειμμα για καφέ

15.15 - 16.45 Προβλήματα δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
*Βασίλειος Σκουρής, Ομότιμος Καθηγητής & τ. Πρόεδρος
του Δικαστηρίου της ΕΕ*

**Η καλή νομοθέτηση ως θεμέλιο χρηστής διοίκησης και
δημοκρατικής διακυβέρνησης**
Ανδρέας Ποττάκης, Συνήγορος του Πολίτη

Η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου
Αννα Ζαΐρη, Αντιεισαγγελέας Αρείου Πάγου

Η Ελληνική Δικαιοσύνη στην περίοδο της κρίσης
Βασίλειος Μαρκής, τ. Αντιεισαγγελέας Αρείου Πάγου

16.45 - 17.15 Διάλειμμα για καφέ

17.15 - 17.30 Ολοκλήρωση συνεδρίου
Αναπλ. Καθηγητής Ιωάννης Παπαδόπουλος
*Προϊστάμενος Μονάδας Έρευνας “Ευρωπαϊκές Πολιτικές
και Δημοκρατία” Πανεπιστημίου Μακεδονίας.*

Μονάδα Έρευνας “Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Δημοκρατία”

Εργαστήριο Έρευνας και Μελέτης Διεθνών Σχέσεων
και Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης
Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Εγνατία 156, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 546 36
Email: euroldem@gmail.com
Ιστότοπος: <https://euroldem.org/>

COST Association

Avenue Louise 149, Βρυξέλλες
Βέλγιο, Τ.Κ. 1050
Email: office@cost.eu
Ιστότοπος: <https://www.cost.eu/>

COST Action CA17135

“Constitution-making and deliberative democracy”

Université catholique de Louvain
Louvain-la-Neuve, Βέλγιο
Email: constdelib@uclouvain.be

Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ
26ης Οκτωβρίου 5, 4ος όροφος
Θεσσαλονίκη Τ.Κ. 546 26,
Email: dsthe@otenet.gr
Ιστότοπος: <https://www.dsth.gr/>